

Skriftlig Orientering til Kontrollutvalget

Viser til brevet fra kontrollutvalget datert den 27.02.2025 og kontrollutvalgets vedtak:

Kontrollutvalget ber kommunedirektøren gi en skriftlig orientering til sekretariatet innen 30.april 2025 og en muntlig orientering i kontrollutvalgets møte 14.mai 2025 om hvordan kommunen sørger for de folkevalgte kan ta informerte avgjørelser i behandling av saker i kommunestyret, og hvordan kommunen sørger for at saksdokumenter på all relevant informasjon sendes til de folkevalgte i god tid før sakens behandling, samt om det settes av nok tid til selve behandling av sakene i møtene.

Samarbeidet mellom ordfører og administrasjonen er avgjørende for at de folkevalgte kan ta informerte avgjørelser i behandling av saker.

Rollefordeling i Kommunal Saksbehandling

Ordførerens Rolle

Ordføreren er kommunens øverste folkevalgte og har en sentral rolle i det politiske arbeidet:

- Setter opp saksliste: Ordføreren (som møteleder) har myndighet til å sette opp saksliste for møter i kommunestyret og formannskapet, jf. kommuneloven § 11-3.
- Kaller inn til møter: Ordføreren kan innkalle til ekstraordinære møter dersom det er behov for det.
- Leder møtene: Ordføreren leder møtene og sørger for at de gjennomføres i tråd med reglementet.

NB: Ordføreren har ikke instruksjonsmyndighet over administrasjonen og kan ikke bestemme innholdet i saksframstillinger.

Administrasjonens Rolle (Kommunedirektøren)

Kommunedirektøren er øverste leder for administrasjonen og har ansvar for det faglige og administrative arbeidet:

- Saksforberedelse: Skal sørge for at saker som legges frem for politisk behandling er forsvarlig utredet, jf. kommuneloven § 13-1 og forvaltningsloven § 17.
- Iverksetting: Har ansvar for å iverksette vedtak som fattes av de folkevalgte.
- Faglig uavhengighet: Kan ikke instrueres politisk i faglige vurderinger, men skal svare på spørsmål og gi informasjon til de folkevalgte.

Samarbeid og Balanse

Et godt samarbeid mellom ordfører og kommunedirektør er avgjørende for effektiv og demokratisk saksbehandling. Dette omtales ofte som "timeglassprinsippet": all kontakt mellom administrasjon og folkevalgte bør gå gjennom ordføreren eller politisk ledelse for å sikre ryddighet og rolleforståelse.

Administrasjonens Håndtering av Saksdokumenter

Kommunestyret vedtok den 20. juni 2024 et nytt reglement for de politiske organene i Hemnes kommune. Reglementet fastsetter viktige prinsipper og prosedyrer for hvordan saker skal behandles politisk.

1. Tidsfrist for Utsending av Saksdokumenter

Saksdokumentene skal normalt være de folkevalgte i hende minst 5 virkedager før møtedagen (se reglement pkt. 2.6). Dette gir representantene tilstrekkelig tid til å sette seg inn i sakene.

2. Planlegging og Møteplan

Administrasjonen utarbeider en årlig møteplan i god tid, slik at både administrasjonen og de folkevalgte vet når saker skal behandles. Dette gjør det lettere å planlegge saksforberedelser og sikre god kvalitet.

3. Kvalitet på Saksframstillinger

Saksframstillingene bør være:

- Tydelige og godt strukturerte
- Inneholde relevante fakta, vurderinger og forslag til vedtak
- Tilgjengelige i digitale formater for enkel distribusjon og lesing

På reglementet står det som følger (pkt. 2.4):

Saksframleggene skal være grundige og oversiktlige, de skal omfatte hovedproblemstillingen, alternative løsninger, kommunedirektørens innstilling og vurdering. Innstillingen skal være kort og klar og konkludere i saken, og utredningene skal gi et faktisk og rettslig grunnlag for å treffe vedtak.

4. Digital Distribusjon og Varsling

Administrasjonen bruker digitale løsninger (som e-post og First Agenda Prepare) sikrer rask og sporbar distribusjon. Vi bruker også automatisk varsling på e-post når nye dokumenter er tilgjengelige.

5. Tilstrekkelig Tid i Møtene

For å sikre god behandling, foreslår kommunedirektøren til ordføreren:

- Hvilke saker bør prioriteres og møtetid tilpasses sakens kompleksitet
- Møteledelsen bør legge til rette for grundig debatt og spørsmål
- Det kan vurderes å dele opp store saker over flere møter

6. Opplæring og Veiledning

Folkevalgte i Hemnes kommune har deltatt opplæring for folkevalgte i regi av KS. Det bør vurderes om de også skal få opplæring i hvordan de leser og vurderer saksdokumenter, samt i kommunens beslutningsprosesser. Dette gjelder spesielt økonomi der det kan vurderes et grunnkurs i kommuneøkonomi.